NORAKSTS
Lieta Nr.A42453505
143/AA43-0674-08/13

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 26.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja S.Kanenberga,
tiesneši V.Endzelis un U.Mihailova,

piedaloties pieteicējam *Ģ.B.* un viņa pilnvarotajam pārstāvim *V.B.* un atbildētāja pusē pieaicinātās iestādes – Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes pārstāvim – Mārtiņam Birkmanim,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *Ģ.B.*, */dzēsts personas kods/*, pieteikumu par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2005.gada 3.novembra lēmuma Nr.3575 atcelšanu, sakarā ar *Ģ.B.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 25.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2005.gada 6.augustā *Ģ.B.* (turpmāk arī – pieteicējs) tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.KP 064422 par to, ka 2005.gada 6.augustā plkst.05:00 *Ģ.B.* vadījis automašīnu Mazda MX3, ar valsts reģistrācijas numura zīmi */dzēsta numura zīme/* (turpmāk arī – transportlīdzeklis), Rīgā, pa Akmens tiltu no 11.Novembra krastmalas puses Kuģu ielas virzienā, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,68 promiles.

Ņemot vērā minēto, protokolā secināts, ka *Ģ.B.* pārkāpis Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk arī – Ceļu satiksmes noteikumi) 39.1.2.punktu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī – LAPK) 149.^{15}panta ceturtajā.

2005.gada 10.augustā Rīgas pilsētas Ceļu policijas priekšnieka vietnieka *K.N.* lēmumā Nr.050/KP 064422 konstatēts, ka *Ģ.B.* ir pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu 39.1.2.punktu, tādējādi viņš saukts pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.^{15}panta ceturtās daļas un sodīts ar naudas sodu Ls 450 apmērā, atņemot visu transporta līdzekļu vadīšanas tiesības uz 24 mēnešiem.

Nosakot administratīvo sodu, tika konstatēts saskaņā ar LAPK 34.panta otro daļu atbildību pastiprinošs apstāklis. Lēmums pieņemts neklātienē.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja.

[2] Ar Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka *G.S.* 2005.gada 3.novembra lēmumu Nr.3575 (turpmāk arī – Lēmums) Rīgas pilsētas Ceļu policijas priekšnieka vietnieka *K.N.* 2005.gada 10.augusta lēmums Nr.050/KP 064422 atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Ceļu policijas bataljona inspektora paskaidrojumā (dienesta ziņojums) norādīts, ka inspektors pamanījis transportlīdzekli Mazda MX 3 ar valsts numuru */dzēsta numura zīme/* kustībā. Apstādinot transportlīdzekli, redzējis, ka tā vadītājs bija tieši *Ģ.B.*, citu personu un citu transportlīdzekļu tuvumā šajā brīdī nebija.

Pārkāpums fiksēts 2005.gada 6.augusta agrā rītā – plkst.05:00, kas bija sestdienas rīts. Šajā laikā satiksme pilsētā ir ļoti minimāla, un nebija grūti pamanīt vienu pašu pār Akmens tiltu braucošu automašīnu. Ceļu policijas inspektors norādīja, ka pamanījis pār Akmens tiltu no 11.Novembra krastmalas Kuģu ielas virzienā nepārliecinoši braucošu transportlīdzekli Mazda MX 3. Apturot to, Ceļu policijas inspektors stādījās priekšā un izskaidroja apturēšanas iemeslus. Saņemot no vadītāja dokumentus uz pieteicēja vārda, sajuta alkohola smaku. Pieteicējs nenoliedza, ka lietojis alkoholu. Lai veiktu medicīnisko ekspertīzi uz alkoholisko dzērienu ietekmi organismā, pieteicēju nogādāja uz Narkoloģisko centru. Tā kā pieteicējs transportlīdzeklī bija viens pats, un citas personas, kam nodot transportlīdzekli, nebija, tas tika novietots turpat krustojumā pie nobrauktuves no Akmens tilta uz Kuģu ielu.

Pieteicējam konstatēja alkohola reibumu un sastādīja Medicīniskās pārbaudes protokolu alkohola ietekmes noteikšanai Nr.4796. Uz tā pamata tika sastādīts protokols par administratīvo pārkāpumu Nr.KP 064422. Pieteicēju ar to iepazīstināja un mutiski paskaidroja, ka par atkārtotu transportlīdzekļa vadīšanu alkoholisko dzērienu ietekmē gada laikā draud krimināltatbildība. Ceļu policijas inspektors pieteicējam mutiski paskaidroja, ka trīs dienu laikā viņam jāierodas Ceļu policijas nodaļā Klijānu ielā 4, Rīgā uz lietas izskatīšanu, par ko pieteicējs parakstījās protokolā.

[2.2] 2005.gada 10.augustā pieņemot lēmumu Nr.050/KP064422, tika ņemti vērā LAPK 32.panta nosacījumi, tas ir, sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar LAPK un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi. Pieteicējam piemēroti LAPK 34.panta otrās daļas noteikumi, jo pārkāpums notika pilsētas centrā, un tas apdraud cilvēku veselību un dzīvību.

[3] 2005.gada 10.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *Ģ.B.* pieteikums, kurā lūgts atcelt Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes

Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2005.gada 3.novembra lēmumu Nr.3575.

Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] 2005.gada 6.augustā plkst.05:00 automašīnu Mazda MX 3 ar valsts numuru */dzēsta numura zīme/* pa Akmens tiltu no 11.novembra krastmalas puses Kuģu ielas virzienā nevadīja pieteicējs, bet gan viņa paziņa *J.D.*

J.D. apturēja automašīnu, jo ieraudzīja, ka automašīnas radiatorā ir pacēlusies temperatūra. Apstādinot automašīnu, no radiatora tecēja antifrīzs. *J.D.* devās uz tuvāko degvielas uzpildes staciju „Dinaz", lai nopirktu antifrīzu, pieteicējs palika automašīnā. Pēc laika pieteicējs pārsēdās pie automašīnas stūres un ieslēdza aizdedzi, lai pārbaudītu temperatūru. Tajā brīdī pie automašīnas piebrauca policijas darbinieki un pieprasīja uzrādīt automašīnas dokumentus un autovadītāja apliecību. Pieteicējs sniedza pieprasītos dokumentus. Policijas darbinieks norādīja, ka pieteicējs ir alkohola reibuma stāvoklī, kam pieteicējs piekrita, jo bija mazliet iedzēris. Policijas darbinieks lika veikt ekspertīzi. Pēc tās policijas darbinieki palūdza uzrakstīt paskaidrojumu, no kā pieteicējs atteicās, paskaidrojot, ka nevadīja automašīnu. Pamatojoties uz LAPK normām, policijas darbinieki atņēma pieteicējam autovadītāja apliecību, kā arī sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu.

[3.2] Pieteicējs informēja, ka nav ticis uzaicināts uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu un lēmums pieņemts bez viņa klātbūtnes, kas ir LAPK 260.panta, 268.panta 2. un 3.punkta, kā arī 272.panta pārkāpums. Pieteicējs netika informēts ne par lietas izskatīšanas vietu, ne laiku, netika iepazīstināts ar lietas materiāliem. Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk arī – APL) 62.panta pirmo daļu gadījumos, kad tiek lemts par administratīvā akta izdošanu, kas var būt nelabvēlīgs adresātam, iestādei jānoskaidro un jāizvērtē adresāta viedoklis. Nav konstatējami arī APL 62.panta otrajā daļā minētie izņēmuma gadījumi.

[3.3] LAPK 149.^{15}panta ceturtajā daļā paredzētā sankcija ir naudas sods no Ls 400 līdz Ls 500. Nav skaidrs, uz kādiem lietderības apsvērumiem balstīts pieteicējam piemērotais bargais sods. Lēmumā norādīts, ka ir konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, un „34.panta otrā daļa". Nav saprotams, uz kādu likumu ir dota atsauce un kādi ir konkrētie konstatētie apstākļi. Tādējādi pieteicējam lēmums nav skaidrs pēc būtības.

[3.4] Saskaņā ar APL 75.panta pirmās daļas 2.punktu un 75.panta pirmās daļas 3.punktu administratīvais akts ir apstrīdams, ja tajā ir gan procesuālas kļūdas, gan tas ir nepareizs pēc būtības, jo amatpersonas balstījušās uz nepatiesiem faktiem. Pieteicējs uzskatīja, ka šajā lietā ir abi minētie apstākļi.

[3.5] Pieteicējs norādīja, ka nav sodīts gada laikā. Tādēļ nav saprotams, kāpēc šis apstāklis nav ņemts vērā, un pieteicējam uzlikts vidējais, nevis minimālais naudas sods. Turklāt pieteicēja apgādībā ir divas personas, viņa

darba alga ir Ls 80 mēnesī, un autovadītāja apliecība viņam ir nepieciešama tiešo darba pienākumu veikšanai.

[4] 2005.gada 29.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemti Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk arī – atbildētājs) rakstveida paskaidrojumi, kuros atbildētājs, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem pierādījumiem un argumentiem, pieteicēja pieteikumu neatzīst.

Papildus paskaidrojumos atbildētājs norādījis, ka likuma „Par policiju 27.pantā noteikts, ka policijas darbinieks par prettiesisku rīcību ir atbildīgs normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā.

Tādējādi atbildētājs uzskatīja, ka policijas darbinieka teiktajam ir lielāka ticamība nekā pieteicēja teiktajam, ka viņš nav vadījis automašīnu. Nav iespējams saskatīt saprātīgu pamatojumu un izskaidrojumu tam, kāpēc policijas darbiniekiem būtu jāaiztur tieši pieteicējs, ja viņš nepārkāpa Ceļu satiksmes noteikumu prasības, un jāsniedz nepatiesas ziņas par lietas faktiskajiem apstākļiem.

Uzreiz pēc aizturēšanas un protokola sastādīšanas laikā pieteicējs nav nosaucis nevienu konkrētu personu kā iespējamo transportlīdzekļa vadītāju. Tas varētu liecināt, ka steigā, būdams uztraukts un atrodoties alkohola ietekmē, pieteicējs nav varējis izdomāt, kuru tieši personu nosaukt. To apliecina protokolā redzamais, jo paskaidrojumu daļā nekas netika ierakstīts, tikai pieteicēja paraksts, kas liecina par pieteicēja piekrišanu visam. Vēlākajā iesniegumā pieteicējs par iespējamo vadītāju nosaucis savu paziņu *J.D.* Atbildētājs ir guvis pārliecību, ka pieteicējs ar *J.D.* ir savstarpēji saskaņojuši savas liecības un *J.D.* tās sniedzis, lai palīdzētu pieteicējam izvairīties no administratīvās atbildības. Atbildētājs uzskata, ka *J.D.* paskaidrojumi bija vērtējami kritiski un netika ņemti vērā.

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 27.aprīļa spriedumu nolemts *Ģ.B.* pieteikumu par Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2005.gada 3.novembra lēmuma Nr.3575 atcelšanu apmierināt daļēji, grozot pieteicējam piemēroto administratīvo sodu daļā par naudas soda piemērošanu un noteikt naudas sodu LVL 400,00 (četri simti latu) apmērā. Pārējā daļā Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2005.gada 3.novembra lēmums Nr.3575 atstāts negrozīts.

[5.1] Tiesa secināja, ka pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kas ir paredzēts LAPK 149.^{15}panta ceturtajā daļā.

Saskaņā ar LAPK 149.^{15}panta ceturto daļu par transportlīdzekļa vadīšanu (..), ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, (..) transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no četrsimt līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

Ceļu satiksmes noteikumu 39.1.2.punkts nosaka, ka transportlīdzekļa vadītājam, kam transportlīdzekļu vadīšanas stāžs ir lielāks par diviem gadiem, ir aizliegts vadīt transportlīdzekli, ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības par pārkāpumu, kas ir paredzēts minētajā tiesību normā, ir nepieciešams konstatēt, ka persona ir vadījusi transportlīdzekli un tās izelpotajā gaisā vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles.

[5.2] Tiesa konstatēja, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicēja izelpotajā gaisā tika konstatēta alkohola koncentrācija asinīs, kas pārsniedz 1,5 promiles.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs vadījis transportlīdzekli.

[5.3] Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Saskaņā ar šā panta otro daļu pirmajā daļā minētos faktus cita starp konstatē ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar liecinieku liecībām un citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Tiesa atzina, ka par pierādījumiem administratīvā pārkāpuma lietā var kalpot protokols, personas paskaidrojumi, liecinieku liecības, policijas darbinieku sastādītie ziņojumi u.tml. Pie tam kā pierādījumi tiek vērtēti tikai tie personas paskaidrojumi, kurus tā ir sniegusi pirms tiek pieņemts lēmums par tās saukšanu pie administratīvās atbildības. Vēlāk sniegtie personas paskaidrojumi nav uzskatāmi par pierādījumiem LAPK izpratnē un tie nav jāizvērtē kopsakarā ar citiem lietā esošiem pierādījumiem.

Saskaņā ar APL 161.panta pirmo daļu administratīvā procesa dalībnieka paskaidrojumi, kas satur ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņa prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi. Tādejādi izvērtējot, pieteicēja un atbildētāja paskaidrojumus, tiesa tiem piešķir pierādījuma statusu tikai tajā gadījumā, ja tos apstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi. Pretējā gadījumā paskaidrojumi nav vērtējami kā pierādījumi.

[5.4] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 154.panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

Tiesa, ņemot vērā turpmāk minēto, nonākusi pie secinājuma, ka pieteicējs 2005.gada 6.augustā vadīja automašīnu Mazda MX-3, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/* pa Akmens tiltu no 11.Novembra

krastmalas puses Kuģu ielas virzienā alkoholisko dzērienu ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,65 promiles:

[5.4.1] Izvērtējot liecinieka *J.D.* sniegtās liecības par to, ka pieteicējs nav vadījis automašīnu un policijas darbinieka dienesta ziņojumā un protokolā norādīto, ka pieteicējs ir vadījis automašīnu, tiesa šajās ziņās par faktu neatrod pretrunas. Tiesa kā ticamu atzīst *J.D.* liecību par to, ka viņš ir braucis ar automašīnu līdz Akmens tiltam un pēc tam, kad mašīnai ir uzkarsis motors, aizgājis pēc dzesēšanas šķidruma uz tuvējo benzīntanku. Tomēr *J.D.* nebija klāt brīdī, kad policijas darbinieks apturēja pieteicēja automašīnu. Tādejādi viņš nevar zināt, vai pieteicējs, pēc tam, kad *J.D.* bija aizgājis pēc dzesēšanas šķidruma, nav iedarbinājis automašīnu un mēģinājis braukt lēnā gaitā uz priekšu. Pie tam, pieteicējs pats savos paskaidrojumos tiesai norāda, ka ir ieslēdzis aizdedzi. To, ka pieteicējs ir braucis uz priekšu apstiprina policijas darbinieka sniegtais paskaidrojums – „nedroši pārvietojās" un 2005.gada 6.augusta protokolā par administratīvo pārkāpumu Nr.KP064422 norādītais – „pieteicējs 2005.gada 6.augustā vadīja automašīnu". Līdz ar to par ticamu un atbilstošu objektīvajai patiesībai tās augstākajā ticamības pakāpē, tiesa atzīst faktu, ka pieteicējs ir vadījis automašīnu.

Lai gan policijas darbinieku liecības (arī paskaidrojumi un dienesta ziņojumi) nav pašas par sevi uzskatāmas par absolūti ticamām un neapstrīdamām, tomēr policijas darbinieku liecinātajam par notikumiem, kas risinājušies, tiem pildot savus dienesta pienākumus, ir piešķirama augsta ticamības pakāpe. Lai konstatētu, ka policijas darbinieki ir snieguši nepatiesas liecības, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi (*Sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 3.decembra sprieduma lietā AA 13-05/5 [17.1]punktu, 2005.gada 9.decembra sprieduma lietā 666-05/5 [15.1]punktu).*

Tiesa neatrada lietā nevienu ticamu un pārliecinošu pierādījumu tam, ka policijas darbinieks būtu ieinteresēts sastādīt pieteicējam administratīvā pārkāpuma protokolu bez pamatota iemesla, sagrozot lietas faktiskos apstākļus.

[5.4.2] Tiesa konstatēja, ka pieteicējs protokolā nav norādījis, ka viņš nav vadījis transportlīdzekli, nav arī norādījis uz liecinieku *J.D.* Šādu paskaidrojumu pieteicējs sniedzis tikai pēc sākotnējā administratīvā akta apstrīdēšanas augstākā iestādē *(lietas lapa 40)*. Līdz ar to visus pieteicēja paskaidrojumu tiesa vērtēja kritiski, jo pieteicējs ir ieinteresēts izvairīties no administratīvās atbildības. Pie tam nevienu no pieteicēja sniegtajiem paskaidrojumiem par faktu, ka pieteicējs nav vadījis automašīnu, neapstiprina citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Tādējādi tiesa uzskatīja, ka atbildētājs, pieņemot pārsūdzēto lēmumu, ir piemērojis atbilstošas materiālo tiesību normas.

[5.5] No lietas materiāliem tiesa konstatēja, ka pieteicējam 2005.gada 6.augusta protokols par administratīvo pārkāpumu Nr.KP064422 izsniegts uzreiz pēc tā sastādīšanas. Pieteicējs šo protokolu parakstījis un tā noraksts ir

nodots pieteicēja rīcībā. Protokolā norādīts, ka pieteicējam izskaidrotas viņa tiesības un pienākumi *(lietas lapa 34)*.

Tiesa norādīja, ka protokolā aiz pieteicēja paskaidrojumiem atvēlētajā ailē seko aile – „Pārkāpējam paziņots, ka saskaņā ar LAPK 260., 269. un 270.pantu uz lietas izskatīšanu jāierodas Klijānu ielā 4, Rīgā, 210., 211.kab. pirmdien 14.00-19.00, trešdien 14.00-18.00, piektdien 10.00-13.00. Par lietas izskatīšanas vietu un laiku tiks nosūtīts uzaicinājums".

Protokola veidlapa veidota tā, ka tajā ir iespējams norādīt lietas izskatīšanas vietu un laiku uzreiz, kā arī norādīt, ka par lietas izskatīšanas vietu un laiku tiks nosūtīts uzaicinājums.

Šajā gadījumā pieteicējam protokolā tika uzreiz norādīts (atzīmējot krustiņu attiecīgajā kvadrātā un ierakstot lietas izskatīšanas vietu un laikus), ka lietas izskatīšana notiks Klijānu ielā 4, Rīgā, 210., 211.kab., kā arī norādīti lietas izskatīšanas iespējamie laiki. Pieteicējam tika dota iespēja izvēlēties un ierasties norādītajā vietā, attiecīgajās dienās, viņam izdevīgā laikā.

Tiesa atzina, ka no pirmā uzmetiena protokolā norādītais lietas izskatīšanas laiks un vieta ir pārprotams. Tomēr tiesa uzskatīja, ka rūpīgi iepazīstoties ar protokola saturu un atsaucēm uz LAPK 260., 269. un 270.pantu ir saprotams, ka pieteicējam pašam bija jāierodas uz administratīvās lietas izskatīšanu, negaidot īpašu uzaicinājumu.

Saskaņā ar LAPK 270.panta piekto daļu lietas par administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē, ja par izdarīto pārkāpumu piemērojamais administratīvais sods ir transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, izskata ne vēlāk kā triju darba dienu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas.

Ņemot vērā to, ka par protokolā konstatēto administratīvo pārkāpumu piemērojamais administratīvais sods ir transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana, iestādei administratīvā pārkāpuma lieta bija jāizskata trīs darba dienu laikā. Līdz ar to atsevišķa uzaicinājuma nosūtīšana nav lietderīga un pat iespējama. Tāpēc uzskatāms, ka ar protokolā norādīto informāciju par lietas izskatīšanas vietu un laikiem, pieteicējam ir paziņots, kad viņam ir jāierodas uz administratīvās lietas izskatīšanu. Pie tam šajā gadījumā pieteicējam pašam bija iespējams izvēlēties sev ērtāko lietas izskatīšanas laiku un sniegt savus paskaidrojumus par lietas apstākļiem, kas tiktu vērtēti kā pie administratīvās atbildības saucamās personas paskaidrojumi un izvērtēti kā pierādījumi, pieņemot pārsūdzēto lēmumu.

Tiesa uzskatīja, ka pieteicējs tiesības tikt uzklausītam nav izmantojis paša neieinteresētības, nevis iestādes vainas dēļ. Tiesas ieskatā, persona, kurai nepamatoti ir sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols (kā to norāda pieteicējs), pati ir ieinteresēta pēc iespējas ātrāk novērst radušos kļūdu un dara visu iespējamo, lai viņai neiestātos nelabvēlīgas sekas. Savukārt pieteicējs pats neko nav darījis, lai novērstu šo nelabvēlīgo seku iestāšanos – neko nav paskaidrojis protokolā, kā arī nav aktīvi rīkojies, lai dotu iespēju iestādei labot tās iespējamo kļūdu, nepareizi konstatējot administratīvo pārkāpumu.

[5.6] Saskaņā ar LAPK 149.^{15}panta ceturto daļu par transportlīdzekļa vadīšanu (..), ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola

koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, (..) transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no četrsimt līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

Konkrētajā gadījumā pieteicējam piemērots naudas sods Ls 450 apmērā un atņemtas visas transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

Pārbaudot pārsūdzēto Lēmumu, tiesa uzskatīja, ka atbildētājs ir norādījis uz lietderības apsvērumiem, kāpēc pieteicējam piemērots naudas sods Ls 450 apmērā. Papildus tiesa secināja, ka pārsūdzētajā Lēmumā ir norādīts, ka pārkāpums izdarīts pilsētas centrā un tas apdraud cilvēku veselību un dzīvību, tāpēc pastāvēja LAPK 34.panta otrajā daļā norādītie vainu pastiprinošie apstākļi.

LAPK 34.panta otrā daļa nosaka, ka atbildību par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē pastiprina tādi apstākļi, kas pastiprina konkrētā pārkāpuma iespējamo apdraudējumu satiksmes drošībai – diennakts laiks, ceļa un laika apstākļi, satiksmes intensitāte vietā, kur izdarīts pārkāpums un citi tamlīdzīgi apstākļi.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa uzskatīja par nepieciešamu saskaņā ar LAPK 286.panta pirmās daļas 4.punktu grozīt pieteicējam piemēroto administratīvo sodu daļā par naudas soda piemērošanu un noteikt naudas sodu Ls 400 (četri simti latu) apmērā.

Tiesa norādīja, ka pieteicējs vadījis transportlīdzekli atrodoties alkoholisko dzērienu reibumā. Konkrētais pārkāpums pats par sevi ir nopietns un bīstams un apdraud ne tikai satiksmes drošību, bet arī sabiedrības intereses kopumā. Tāpēc likumdevējs par šāda pārkāpuma izdarīšanu ir noteicis bargus sodus.

Vērtējot vietu un laiku, kad pieteicējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, tiesa secinājusi, ka atbildētājs nepamatoti konstatējis vainu pastiprinošus apstākļus.

Neskatoties uz to, ka pārkāpums izdarīts pilsētas centrā, atbildētājs nav ņēmis vērā diennakts laiku un satiksmes intensitāti vietā, kur pārkāpums ticis izdarīts.

Tā kā pieteicējs pārkāpumu izdarījis agrā sestdienas rītā plkst.5.00, kad satiksme nav intensīva, tad apdraudējums satiksmes drošībai ir minimāls. Līdz ar to nav konstatējami LAPK 34.panta otrajā daļā norādītie vainu pastiprinošie apstākļi, kas būtu jāņem vērā, pirmām kārtām, izvērtējot piemērojamā soda apmēru.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2007.gada 27.aprīļa spriedumu *Ģ.B.* iesniedza apelācijas sūdzību, norādot, ka spriedums uzskatāms par nepamatotu, jo nav objektīvi izvērtēti visi lietā esošie apstākļi un pieteicēja tiesības.

Apelācijas sūdzība pamatota ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[6.1] Pieteicēja ieskatā tiesa nav ņēmusi vērā LAPK 32.panta nosacījumus, proti, pieteicēja autovadītāja stāžu, ka pieteicējs godprātīgi

ievērojis Ceļu satiksmes noteikumus, kā arī to, ka pieteicējam autovadītāja tiesības nepieciešamas, lai veiktu savus tiešos darba pienākumus.

[6.2] Pieteicējs norāda, ka Ceļu satiksmes noteikumu 39.1.2.punkts paredz atbildību par transportlīdzekļa vadīšanu, ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles. Konkrētajā gadījumā alkohola koncentrācija asinīs netika noteikta, bet tika noteikta alkohola koncentrācija izelpā, kaut arī pieteicējs Ceļu policijas darbiniekiem tika izteicis vēlmi veikt ekspertīzi, lai noteiktu alkohola koncentrāciju asinīs, jo medicīniski alkohola koncentrācija izelpā nevar tikt pielīdzināta alkohola koncentrācijai asinīs.

Pieteicējs paskaidro, ka kārtību, kādā transportlīdzekļa vadītājam konstatē alkohola koncentrāciju asinīs un izelpojamā gaisā, nosaka Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumi Nr.15 „Kārtība kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpojamā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk arī - Noteikumi Nr.15).

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 2.punktu alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā transportlīdzekļa vadītājam pārbauda Valsts policijas darbinieks, izmantojot portatīvo ierīci alkohola koncentrācijas noteikšanai, transportlīdzekļa vadītājam izdarot divus mērījumus ar 15-20 minūšu intervālu. Savukārt medicīnisko pārbaudi veic kādā no minēto noteikumu 1.pielikumā norādītajām ārstniecības iestādēm.

Savukārt minēto noteikumu 13.punktā noteikts, ka medicīniskā pārbaude ietver: 1) alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu vai medikamentu lietošanas faktu pārbaudi pēc pārbaudāmā transportlīdzekļa vadītāja vārdiem; 2) ārēja izskata (tai skaitā miesas bojājumu esamības vai neesamības), psihiskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības, runas, veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaudi; 3) alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu vai medikamentu lietošanas fakta laboratorisku noteikšanu un pārbaudes rezultātu fiksēšana pārbaudes protokolā.

Tā kā bioloģiskie vides paraugi pieteicējam netika noņemti un alkohola fakta laboratoriskā noteikšana netika veikta, tad pieteicējs uzskata, ka viņam medicīniskā pārbaude nav notikusi saskaņā ar augstāk minēto noteikumu Nr.15 prasībām.

[7] 2007.gada 12.jūnijā Administratīvajā apgabaltiesā saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi, kuros norādīts, ka atbildētājs apelācijas sūdzību uzskata par nepamatotu un pilnībā noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem pierādījumiem un argumentiem un iepriekš sniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem.

Papildus paskaidrojumos norādīts, ka atbildētāja ieskatā pieteicējam tika veikta pārbaude uz alkohola ietekmes noteikšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr.15. Atbildētājs paskaidro, ka pārbaudi var veikt gan policijas darbinieks, gan medicīnas iestādes ārsts. Konkrētajā gadījumā pārbaude tika veikta medicīnas iestādē.

Atbildētājs norāda, ka portatīvā ierīce alkohola koncentrācijas noteikšanai uzrāda alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā, kas ir atbilstoša alkohola koncentrācijai asinīs.

Atbildētājs paskaidro, ka pieteicējs no asins nodošanas, lai varētu noteikt alkohola koncentrāciju organismā, atteicās, tādēļ medicīnas iestādē ar mēraparātu tika konstatēta alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā, kas ir atbilstoša alkohola koncentrācijai asinīs.

[8] Tiesas sēdē pieteicējs *Ģ.B.* un viņa pilnvarotais pārstāvis apelācijas sūdzību uzturēja un lūdza pieteikumu apmierināt, pamatojoties uz paskaidrojumos un apelācijas sūdzībā norādīto motīvu pamata.

Atbildētāja pārstāvis *M.B.* apelācijas sūdzību neatzina uz pārsūdzētajā lēmumā norādīto argumentu un sniegto paskaidrojumu pamata. Lūdza apelācijas sūdzību un pieteikumu noraidīt.

Motīvu daļa

[9] Izvērtējusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, liecinieku liecības, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un pieteikums ir apmierināms.

[10] Atbilstoši LAPK 243.panta noteikumiem, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Savukārt LAPK 244.pants nosaka, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[11] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka *Ģ.B.* 2005.gada 6.augustā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.KP 064422 par to, ka 2005.gada 6.augustā plkst.05:00 *Ģ.B.* vadījis automašīnu Mazda MX3, ar valsts reģistrācijas numura zīmi */dzēsta numura zīme/* (turpmāk arī – transportlīdzeklis), Rīgā, pa Akmens tiltu no 11.Novembra krastmalas puses Kuģu ielas virzienā, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,68 promiles.

[12] Saskaņā ar LAPK 149.[15] panta ceturto daļu par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, (..) transportlīdzekļa vadītājam uzliek naudas sodu no četrsimt līdz piecsimt latiem un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

[13] Apgabaltiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai *Ģ.B.*, būdams alkohola reibumā, vadīja transportlīdzekli un vai medicīniskā pārbaude alkohola ietekmes noteikšanai iestādē ir veikta atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

[14] Administratīvā apgabaltiesa konstatē, ka *Ģ.B.* ir veikta medicīniskā pārbaude alkohola ietekmes noteikšanai, par ko ir sastādīts Medicīniskās pārbaudes protokols alkohola ietekmes noteikšanai Nr.4796 *(lietas 37.lapa)*. No protokola redzams, ka ir veikta izelpojamā gaisa pārbaude ar portatīvo gaisa kontroles aparātu Drager un pulksten 05^{00} un 05^{20} (pēc 20 minūtēm) izdarīti divi mērījumi, kuros konstatēta alkohola koncentrācija attiecīgi 1,68 un 1,65 promiles. Bioloģiskās vides paraugi *Ģ.B.* nav noņemti, jo *Ģ.B.* ir atteicies nodot asins analīzes, par ko ir izdarīts attiecīgais ieraksts protokolā. Ārsts atzinis, ka konstatēta alkohola koncentrācija asinīs 1,65 promiles, kas noteikta izelpojamā gaisā un pielīdzināta asinīm. Tāpat apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējs ir sniedzis ziņas ārstam par pēdējo alkohola lietošanas faktu, proti, *Ģ.B.* izdzēris 3 kausus alus. Medicīniskā pārbaudē konstatēts, ka pieteicējam ievainojumu un sasitumu nav. Pieteicējs ir bijis mierīgs, kavēts, sūdzības par veselību nav. Apziņa skaidra, orientēts pareizi. Runa sakarīga. Veikta veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaude.

[15] Kārtību, kādā transportlīdzekļa vadītājam konstatē alkohola koncentrāciju asinīs un izelpotajā gaisā, (...) nosaka Noteikumi Nr.15.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 2.punktu alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā transportlīdzekļa vadītājam pārbauda Valsts policijas darbinieks, izmantojot portatīvo ierīci alkohola koncentrācijas noteikšanai. Medicīnisko pārbaudi transportlīdzekļa vadītājam veic kādā no Noteikumu Nr.15 1.pielikumā minētajām ārstniecības iestādēm.

Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 13.punktu medicīniskā pārbaude ietver:

„13.1. alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu vai medikamentu lietošanas faktu pārbaudi pēc pārbaudāmā transportlīdzekļa vadītāja vārdiem;

13.2. ārējā izskata (tai skaitā miesas bojājumu esības vai neesības), psihiskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības, runas, veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaudi;

13.3. alkohola, narkotisko vai citu apreibinošo vielu vai medikamentu lietošanas fakta laboratorisku noteikšanu un pārbaudes rezultātu fiksēšanu pārbaudes protokolā."

Bioloģiskās vides paraugi *Ģ.B.* nav noņemti un alkohola lietošanas fakta laboratoriska noteikšana nav veikta, līdz ar to secināms, ka medicīniskā pārbaude *Ģ.B.* nav notikusi saskaņā ar Noteikumu Nr.15 prasībām.

Administratīvā apgabaltiesa norāda, ka medicīnas iestādes kompetencē neietilpst alkohola koncentrācijas noteikšana izelpojamā gaisā ar portatīvo gaisa kontroles aparātu, jo šādu pārbaudi neparedz Noteikumu Nr.15 13.punkts, kurā izsmeļoši norādītas procedūras, kas veicamas medicīniskās pārbaudes ietvaros. Saskaņā ar Noteikumu Nr.15 2.punktu alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā transportlīdzekļa vadītājam pārbauda Valsts policijas darbinieks, un transportlīdzekļa vadītajam izdara divus mērījumus, ar 15-20 minūšu intervālu.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā, medicīniskā pārbaude iestādē ir veikta, ja medicīniskās pārbaudes ietvaros ir veiktas visas Noteikumu Nr.15 13.punktā norādītas procedūras. Konkrētajā gadījumā medicīniskajā iestādē nebija veikta alkohola koncentrācijas noteikšana bioloģiskajā vidē.

[16] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 152.pantu tiesa pieļauj tikai likumā noteiktos pierādīšanas līdzekļus.

Ņemot vērā iepriekš [14] un [15] konstatēto medicīniskās pārbaudes neatbilstību Noteikumu Nr.15 prasībām, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Medicīniskās pārbaudes protokols alkohola ietekmes noteikšanai Nr.4796 nav pieļaujams kā pierādīšanas līdzeklis šajā lietā. Savukārt bez šī pierādījuma nav iespējams konstatēt, ka *Ģ.B.* ir vadījis transportlīdzekli, būdams alkohola reibumā un konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, proti, ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība pēc LAPK 149.^{15}panta ceturtās daļas. Lietas materiālos nav citu pierādījumu par alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā vai asinīs.

[17] Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Pastāvot konstatētajiem faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2005.gada 3.novembra lēmums Nr.3575 ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama.

[18] Tā kā Administratīvā apgabaltiesa atzina, ka Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2005.gada 3.novembra lēmums Nr.3575 ir atceļams un lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir izbeidzama, Administratīvā apgabaltiesa procesuālās ekonomijas nolūkā nevērtē citus pieteicēja apelācijas sūdzībā ietvertos argumentus.

[19] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums nav tiesisks un pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.pantu pirmās daļas 3.punktu un 239.panta 1.punktu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Ģ.B. pieteikumu apmierināt.

Atcelt no tā pieņemšanas dienas Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes priekšnieka vietnieka 2005.gada 3.novembra lēmumu Nr.3575 un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	S.Kanenberga
Tiesneši	*(paraksts)*	V.Endzelis
	(paraksts)	U.Mihailova

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese S.Kanenberga
Rīgā, 2008.gada 26.jūnijā